EUROOPAN PARLAMENTTI

KANSALAISVAPAUKSIEN SEKÄ OIKEUS- JA SISÄASIOIDEN VALIOKUNTA

yhteistyössä

TYÖLLISYYDEN JA SOSIAALIASIOIDEN VALIOKUNNAN
NAISTEN OIKEUKSIEN JA SUKUPUOLTEN TASA-ARVON VALIOKUNNAN
PERUSSOPIMUS-, TYÖJÄRJESTYS- JA TOIMIELINASIOIDEN VALIOKUNNAN
ULKOASIAINVALIOKUNNAN sekä
IHMISOIKEUKSIEN ALIVALIOKUNNAN KANSSA

ja kansallisten parlamenttien jäsenten läsnä ollessa

maanantaina 25. huhtikuuta 2005 klo 15.00–18.30
tiistaina 26. huhtikuuta 2005 klo 9.00–12.30
Rue Wiertz, 60 – Bryssel
Paul-Henri Spaak -rakennus (PHS), sali 3C50

Ohjelmaluonnos

Julkinen seminaari

EU:n perusoikeuspolitiikan edistäminen: sanoista tekoihin eli miten oikeudet saadaan toteutumaan?

I. Tavoite

Seminaarin tavoitteena on saada yleiskäsitys LIBE-valiokunnassa parhaillaan tarkasteltavina olevien kahden mietinnön kautta – Kinga Gálin mietintö perusoikeuksien edistämisestä ja suojelusta: kansallisten ja yhteisön toimielinten rooli, perusoikeusvirasto mukaan lukien ja Clauden Moraesin mietintö vähemmistöjen suojelusta ja syrjinnän vastaisista politiikoista laajentuneessa Euroopan unionissa – perusoikeuksia, syrjinnän torjuntaa ja vähemmistöjä koskevista nykyisistä eurooppalaisista ja kansallisista toimintaperiaatteista ja käytännöistä ja keskustella näiden aihepiirien kehittämisestä edelleen. Seminaarin tarkoituksena on olla vain alkusysäys edellä mainituista seikoista myöhemmin käytäville keskusteluille[1].

[1] Puheenvuorojen kesto rajoitetaan 10 minuuttiin ja puheenvuoron käyttäjät, jotka haluavat täydentää puhettaan, voivat toimittaa etukäteen asiakirjan (mieluummin englannin tai ranskan kielellä) sihteeristölle. Asiakirja laitetaan tämän jälkeen kiertämään seminaarin aikana.

II. Johdanto

Unioni on ollut jo pitkään sitoutunut suojelemaan ihmisoikeuksia ja perusvapauksia, mikä on näkynyt mm. 1970-luvulta alkaen Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännössä. Lisäksi perusoikeuksien suojelu on julistettu 1. toukokuuta 1999 alkaen Amsterdamin sopimuksessa Euroopan unionin perusperiaatteeksi ja se on asetettu edellytykseksi valtioille, jotka haluavat liittyä Euroopan unioniin, ja pysyväksi edellytykseksi täysimääräisten valtuuksien säilyttämiseksi neuvostossa (Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 6 ja 7 artikla[1]).

EU:lla on myös merkittävä osuus syrjinnän torjumisessa ja yhdenvertaisten mahdollisuuksien edistämisessä. EY:n lainsäädännön, politiikan ja tuomioistuimen oikeuskäytännön kehitys on viimeksi kuluneina 30 vuotena edistänyt sukupuoleen perustuvan syrjinnän torjumista ja sukupuolten välistä tasa-arvoa. Viimeisimmäksi, kun EY:n perustamissopimukseen liitettiin 13 artikla, lainsäädännöllä on kielletty rotuun tai etniseen syntyperään, uskontoon tai vakaumukseen, vammaisuuteen, ikään tai sukupuoliseen suuntautumiseen perustuva syrjintä. EU:n laajentuminen, erityisesti kun otetaan huomioon vähemmistöjä koskeva uusi poliittinen ulottuvuus, on lisännyt tarvetta päättäväiseen toimintaan syrjinnän torjumiseksi. Kun sopimus perustuslaista on ratifioitu, EU:n toimintakyky vahvistuu tällä alueella.

Amsterdamin sopimuksessa korostetaan perusoikeuksien uutta eurooppalaista ulottuvuutta ja samalla sillä tarjotaan unionin toimielimille vahva oikeusperusta sellaisten lakien säätämiseksi, joilla vahvistetaan unionin kansalaisuutta ja kehitetään unionia vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueena. Poliittisesti ja lainsäädännöllisesti tarkasteltuna kyseessä on ollut kopernikaaninen vallankumous, joka on vaikuttanut suoraan perusoikeuksiin esimerkiksi silloin, kun unionin lainsäätäjän on laadittava sitovia toimia, jotka koskevat turvapaikkaoikeuksia, tietosuojaa, oikeudenmukaista oikeudenkäyntiä, sosiaalista yhdentymistä ja toimielinten asiakirjojen avoimuutta[2].

Tällaista tavoitetta ei voida saavuttaa, jollei suojattavia perusoikeuksia määritellä tarkemmin. Tämän vuoksi nämä oikeudet oli saatava näkyvimmiksi ja Euroopan unionin omaa toimielinrakennetta ja lainsäädäntöä oli selkeytettävä. Tämä tavoite saavutettiin antamalla Euroopan unionin perusoikeuskirja ja liittämällä se jäsenvaltioissa parhaillaan ratifioitavana olevaan sopimukseen perustuslaista. Tämä kehitys on tärkeä askel kohti suhdetta, joka muodostetaan:

– *unionin ja sen kansalaisten välille (kansalaiset voivat nyt helpommin vedota näihin oikeuksiin tuomioistuimissa ja valvoa, että EU:n toimielimissä noudatetaan ja edistetään näitä oikeuksia);*
– *EU:n lainkäyttö- ja lainsäädäntöelinten välille (viimeksi mainittujen velvoitteiden ja toimivallan tavoitteet ja rajoitukset ovat nyt selkeämmin nähtävissä);*

[1] Sellaisena kuin se on muutettuna Amsterdamin sopimuksella, jolla kodifioitiin Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytäntö asiassa C-29/69, Stauder, tuomio 12.11.1969 (Kok. 1969, s. 419, suomenk. ep. s. 419); asiassa C-11/70, Internationale Handelsgesellshaft, tuomio 17.12.1970 (Kok. 1970, s. 1125, suomenk. ep. s. 501); asiassa C-4/73., Nold, tuomio 14.5.1974 (Kok. 1974, s. 491, suomenk. ep. s. 293); asiassa C-44/79, Hauer, tuomio 13.12.1979 (Kok. 1979, s. 3727, suomenk. ep. s. 677) ja C-5/88, Wachhauf, tuomio 13.7.1989 (Kok. 1989, s. 2609).

[2] Yksinkertaisesti sanottuna, että unionin lainsäätäjän ongelmana on vuosikymmenien ajan ollut, miten välttää toimet, joilla voitaisiin tarkoituksetta rikkoa perusoikeuksia, ja tämän vuoksi huomiota on kiinnitetty enemmän "kielteisten vaikutusten" välttämiseen kuin erityisen kohteen valitsemiseen. Nyt kun perusoikeuksien edistämisestä on tullut päätavoite (tai ainakin yleinen käsite kaikessa lainsäädäntötyössä), lainsäätäminen on muuttunut olennaisilta osin.

– *EU:n ja sen jäsenvaltioiden välille (nyt kun mahdollisuus suojella ja edistää kutakin perusoikeutta kansallisella ja EU:n tasolla on avoimempi);*
– *EU:n ja Euroopan neuvoston (erityisesti kun EU liittyy Euroopan ihmisoikeussopimukseen) sekä YK:n välille.*

Eurooppa-neuvoston mukaan perusoikeuskirjan liittäminen sopimukseen perustuslaista ja EU:n tuleva liittyminen yleissopimukseen ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi (ECHR) merkitsee tosiasiallisesti unionille lakisääteistä velvoitetta varmistaa, että perusoikeuksia edistetään aktiivisesti kaikilla politiikan aloilla.

Itse asiassa Euroopan parlamentilla on jo tällainen velvoite niillä aloilla, joilla nykyiset perussopimukset ovat oikeudellisena perustana[1].

III. Kysymyksiä

Kun tämä institutionaalinen ja lainsäädännöllinen perusta sekä syyskuun 11. päivän ja maaliskuun 11. päivän jälkeinen tilanne otetaan asianmukaisesti huomioon, seminaari voi auttaa LIBE-valiokuntaa vastaamaan seuraaviin neljään kysymykseen:

1. *Miten sellaisia perusoikeuksia voitaisiin **suojella** paremmin, joiden soveltamisalaan kuuluu:*

– *EU:n yleisten periaatteiden ja perusoikeuksien noudattamisen valvominen jäsenvaltioissa (Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 6 artiklan 1 kohta ja 7 artikla sekä perustuslakisopimuksen I-2 artikla)?*

– *eurooppalaisen (mukaan lukien Euroopan neuvosto) ja kansallisen tason välisen toiminnan tehostaminen siten, että sillä voitaisiin hahmotella uutta eurooppalaista oikeusjärjestystä?*

– *tarve antaa kansalaisille laajemmat mahdollisuudet suojella itseään (kansalliset ja eurooppalaiset oikeusasiamiehet, oikeus saattaa asiansa yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäväksi, syrjintäkielto...)?*

2. *Miten **edistää** paremmin perusoikeuksia käyttämällä tarkoitushakuisemmin unionin ja yhteisön lainsäädäntövaltaa?*

3. *Miten **lisätä** parhaiten **tietoisuutta** ja luoda perusoikeuksien kulttuuri Euroopan unionin alueella ja sen ulkopuolella?*

[1] On kuitenkin muistettava, että yhteisöjen tuomioistuimen lausunnon 2/94 ([1]) (joka julkaistiin ennen kuin Amsterdamin sopimus tuli voimaan) mukaan *"EY:n perustamissopimuksessa ei anneta yhteisöjen toimielimille yleistä toimivaltaa antaa ihmisoikeuksia koskevia sääntöjä"*.
a) Tämän lausunnon on katsottava tarkoittavan sitä, että tällainen toimivalta on silloin, kun on olemassa erityinen oikeudellinen perusta (esim. turvapaikkapolitiikka, avoimuus, syrjintä, tietosuoja ...) ja että näissä tapauksissa unioni/yhteisö voi määritellä omat norminsa.
b) Lisäksi tällä lausunnolla ei estetä unionia laatimasta ihmisoikeuksia koskevaa lainsäädäntöä.

4. *Kun tarkastellaan näiden kolmen haasteen Euroopan unionille aiheuttamia vaikutuksia, voisiko Euroopan perusoikeuksia ja syrjinnän torjuntaa käsittelevä virasto olla tässä hyödyksi? Mitkä ovat tällaiselle virastolle asetettavat perusvaatimukset ja mitä edellytyksiä sen olisi täytettävä tehtäviensä asianmukaiseksi suorittamiseksi?*

Puheenvuoron käyttäjiä pyydetään ystävällisesti mukauttamaan esityksensä edellä esitettyihin suuntaviivoihin (tai ainakin yhteen niistä) ja vastaamaan kullekin paneelille esitettyihin ja jäljempänä tarkennettuihin erityiskysymyksiin.

* * *

Maanantaina 25. huhtikuuta 2005, klo 15.00–18.30

klo 15.00–15.05 Seminaarin avaus – **Jean-Marie Cavada**, kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunnan puheenjohtaja

klo 15.05–15.10 Johdanto – **Ottaviano del Turco**, työllisyyden ja sosiaaliasioiden valiokunnan puheenjohtaja

I istunto
Ihmisoikeuksien suojelu kansallisella ja Euroopan tasolla: vähemmistöt ja syrjintäkielto

EU:n lainsäädäntö kuuluu maailman edistyneimpiin lainsäädäntöihin rotuun tai etniseen syntyperään, uskontoon tai vakaumukseen, vammaisuuteen, ikään tai sukupuoliseen suuntautumiseen perustuvan syrjinnän kieltämisessä. Näitä säännöksiä ja määräyksiä ei kuitenkaan ole täysimääräisesti saatettu osaksi jäsenvaltioiden kansallista lainsäädäntöä. Lisätoimia tarvitaan myös, jotta väestö tulisi tietoiseksi oikeuksistaan tulla suojelluksi syrjinnältä ja voisi käyttää näitä oikeuksia.

Yhteisössä ei toistaiseksi ole määritelty, kenen voidaan katsoa kuuluvan vähemmistöön eikä tätä käsitettä ole yhdenmukaistettu edes Yhdistyneissä Kansakunnissa tai Euroopan neuvostossa[1]. Unionin vähemmistöasioita ei yleensä ole tarkemmin käsitelty unionissa ja niihin onkin vastedes kiinnitettävä enemmän huomiota, jotta viranomaisten tällä alalla toteuttamat toimenpiteet tehostuisivat.

Yhdenvertaisuuteen ja syrjinnän kieltoon olisi löydettävä yhtenäinen lähestymistapa, ja nämä käsitteet olisi määriteltävä yleisesti EU:n politiikassa. Tavoitteena on varmistaa, että jäsenvaltiot käsittelevät tehokkaasti ja asianmukaisesti lisääntyvää etniseen syntyperään, uskontoon, ikään, vammaisuuteen tai sukupuoliseen suuntaukseen perustuvaa monimuotoisuutta yhteiskunnassa. Euroopan komissio on avainasemassa yleispoliittisen toimintasuunnitelman edistämisessä sekä EY:n syrjinnän kieltävän lainsäädännön saattamisessa osaksi jäsenvaltioiden kansallista oikeusjärjestystä. Tuleva perusoikeusvirasto voi myös osaltaan edistää tätä prosessia auttamalla tietojen keruussa, hyvien käytänteiden vaihdossa ja yhteyksien solmimisessa kansalaisyhteiskuntaan.

[1] Euroopan neuvoston kansallisten vähemmistöjen suojelua koskevan yleissopimuksen (FCNM) mukaan sopimuspuolina olevien valtioiden tehtävänä on määritellä käsite vähemmistö (FCNM:ssä tunnustetun etuoikeuden mukaan romaniyhteisöt tunnustetaan kansalliseksi vähemmistöksi tietyissä maissa muttei kaikissa).

Paneeleissa voitaisiin käsitellä seuraavia aiheita:

1. Eurooppalainen syrjinnän kieltävä politiikka

Miten torjua syrjintä, mukaan lukien rotuun, etniseen syntyperään, sukupuoliseen suuntautumiseen, uskontoon ja ikään perustuva syrjintä? Mikä tilanne on jäsenvaltioiden alueilla romaniyhteisöissä, uusien ja jo aiemmin saapuneiden maahanmuuttajien keskuudessa, jo aiemmin syntyneissä maahanmuuttajien etnisissä vähemmistöyhteisöissä, eri etnisten ja kansallisten vähemmistöjen keskuudessa? Mitä olisi tehtävä, jotta varmistettaisiin EY:n syrjinnän kieltävän lainsäädännön täysimääräinen voimaantulo ja täytäntöönpano? Olisiko nykyistä lainsäädäntöä täydennettävä? Miten syrjinnän kielto ja tasa-arvo yleistettäisiin kaikessa EU:n asiaan liittyvässä politiikassa? Mitä lainsäädäntötoimenpiteitä tarvittaisiin ennen perustuslakia koskevan sopimuksen voimaantuloa? Millaisia rahoitustoimenpiteitä voitaisiin ehdottaa? Voitaisiinko rakennerahastojen, koheesiorahaston, Euroopan sosiaalirahaston ja Equal-yhteisöaloitteen toimia sovittaa paremmin yhteen, jotta tavoitettaisiin vähäosaisten ryhmät?

klo 15.10–15.55 Seuraavat alustukset:

- **Vladimír Špidla**, työllisyys-, sosiaali- ja tasa-arvoasioista vastaava komission jäsen

- **Asbjorn Eide**, Euroopan neuvoston kansallisten vähemmistöjen suojelua koskevaan yleissopimukseen liittyvien asioiden neuvoa-antavan komitean puheenjohtaja, YK:n vähemmistöasioita käsittelevän työryhmän entinen puheenjohtaja

- **Beate Winkler**, Euroopan rasismin ja muukalaisvihan seurantakeskuksen (EUMC) johtaja

klo 15.55–16.10 Keskustelu

2. Kokemukset joissakin jäsenvaltioissa: tietoisuuden lisääminen, tietojen keruu, seuranta, kokemusten vaihto ja parhaat käytänteet

Miten löydetään sopeuttamisen ja monimuotoisuuden edistämisen välinen tasapaino? Mitä puutteita voidaan havaita jäsenvaltioiden EY:n perustamissopimuksen 13 artiklan perusteella toteuttamissa toimenpiteissä? Mitä kansalliset viranomaiset, tasa-arvoelimet, kansalaisyhteiskunnan järjestöt ja työmarkkinajärjestöt voivat vielä tehdä torjuakseen paremmin syrjintää ja edistääkseen monimuotoisuutta? Millaisia täytäntöönpanotoimenpiteitä ja seurantamenetelmiä voitaisiin ehdottaa? Onko tietojen keruu tärkeää kehitettäessä tehokasta politiikkaa tasa-arvon lisäämiseksi ja syrjinnän torjumiseksi? Olisiko EU:n lisättävä yhteistyötä kansallisten viranomaisten ja muiden toimijoiden kanssa? Mikä on alueellisten viranomaisten asema tällä alalla? Olisiko toissijaisuusperiaatteen toteuttaminen paras tapa saada vähemmistöt mukaan päätöksentekoon? Onko itsehallinto hyvä keino vastata vähemmistöyhteisöjen esittämiin ongelmiin?

klo 16.10–16.40 Seuraavat alustukset:

- **Joël Thoraval**, Ranskan kansallisen neuvoa-antavan ihmisoikeustoimikunnan puheenjohtaja,

- **Jana Kviecinska**, Slovakian tasavallan pääministerin kabinetin pääjohtaja

- **Wouter Nachtergaele**, Belgian kansallisen rasismia ja muukalaisvihamielisyyttä käsittelevän toimiston jäsen

klo 16.40–17.10 Keskustelu

3. Kansalaisyhteiskunnan näkemykset syrjinnän kieltävän politiikan toteuttamisesta

Miten kansalliset ja alueelliset viranomaiset, tasa-arvoelimet ja kansalaisyhteiskunnan järjestöt voivat sovittaa toimintaansa paremmin yhteen työmarkkinajärjestöjen kanssa? Mikä on tulevan perusoikeusviraston asema? Ovatko rakennerahastot, koheesiorahasto, Euroopan sosiaalirahasto ja Equal-yhteisöaloite tehokas väline syrjinnän torjumisessa? Olisiko helpompaa, jos valtioista riippumattomat järjestöt, jotka edustavat kaikkia EY:n perustamissopimuksen 13 artiklan soveltamisalaan kuuluvien alojen etuja, hyötyisivät tästä rahoituksesta?

klo 17.10–17.50 Seuraavat alustukset:

- **Andrzej Mirga**, romaneja ja kiertolaisia koskevien asioiden asiantuntijaryhmän puheenjohtaja Euroopan neuvostossa, etnisiä suhteita koskevan hankkeen (PER) romaniasioiden neuvoa-antavan toimikunnan puheenjohtaja

- **Anne-Sophie Parent**, Euroopan sosiaalialan kansalaisjärjestöjen foorumin puheenjohtaja

- **Andre Wilkens**, Brysselin Open Society Instituten johtaja

- **Catelene Passchier**, EAY:n valittu liittosihteeri

klo 17.50–18.25 Keskustelu

klo 18.25–18.30 Esittelijän päätelmät

Claude Moraes, kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunnan jäsen

Tiistaina 26. huhtikuuta 2005, klo 9.00–12.30

II istunto
Perusoikeudet ja turvallisuushaasteet:
EU:n päätöksentekijöiden painopistealueet ennen perustuslakia

klo 9.00 Istunnon avaus – **Jean-Marie Cavada**, kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunnan puheenjohtaja

klo 9.05 Johdanto – **Jo Leinen**, perussopimus-, työjärjestys- ja toimielinasioiden valiokunnan puheenjohtaja ja **Hélène Flautre**, ihmisoikeuksien alivaliokunnan puheenjohtaja

klo 9.15 **Franco Frattini**, Euroopan komission varapuheenjohtaja.

1. Perusoikeudet ja turvallisuushaasteet: miten saada aikaan tasapaino?

Euroopan unioni on osa kansainvälistä oikeusjärjestystä ja sen olisi otettava täysimääräisesti huomioon YK:n ja Euroopan neuvoston saavutukset ihmisoikeuksien suojelussa ja edistämisessä. Erityisesti olisi varmistettava tietojen vaihto sekä asianmukainen yhteistyö tulevan EU:n perusoikeusviraston ja Euroopan neuvoston välillä. On erittäin tärkeää, että edellä mainittujen elinten välille laaditaan toimiva yhteistyön malli ja perustetaan institutionaalinen yhteys.

Ihmisoikeuspolitiikan yleistilanne on kuitenkin muuttunut syyskuun 11. päivän tapahtumien jälkeen. Enää ei riitä, että perusoikeuksien suojelussa varmistetaan oikeusvarmuus ja yhteneväisyys kaikkialla Euroopassa, erityisesti suhteissa Euroopan neuvostoon ja YK:n elimiin.

Mitä kansainvälisellä, EU:n ja kansallisella tasolla toteutuneesta viimeaikaisesta kehityksestä ja terrorisminvastaisesta politiikasta on opittava? Miten saada aikaan – ja säilyttää – oikea tasapaino turvallisuusvaatimusten ja perusoikeuksien suojelun välillä? Mikä asema EU:n virastolla on tässä yhteydessä?

klo 9.25–10.05 Alustukset:

- **Alvaro Gil Robles**, Euroopan neuvoston ihmisoikeusvaltuutettu
- **Dick Oosting**, Amnesty international
- **Antoine Madelin**, Kansainvälinen ihmisoikeusliitto (ILHR)
- **Tony Bunyan**, Statewatch-julkaisun päätoimittaja

klo 10.05 –10.30 Keskustelu

2. Perusoikeuksien suojelu: kuinka varmistaa vuoropuhelu EU:n ja jäsenvaltioiden tuomareiden välillä?

Perusoikeuskirjan liittäminen sopimukseen perustuslaista ja EU:n tuleva liittyminen Euroopan ihmisoikeussopimukseen merkitsee perustavanlaatuisia institutionaalisia ja perustuslakia koskevia muutoksia ja lisää unionin lakisääteistä velvoitetta varmistaa, että perusoikeuksia edistetään aktiivisesti kaikilla politiikan aloilla.

Voimassaolevien perussopimusten mukaisesti Euroopan yhteisön ja unionin on annettava säädöksiä aloilla, jotka kiinnostavat sekä EU:n että jäsenvaltioiden tuomioistuimia (eurooppalaisen pidätysmääräyksen tapaus, jota useat perustuslakituomioistuimet ovat tarkastelleet, on vain yksi viimeisimmistä). Perustuslakisopimuksen voimaantuloa odotettaessa olisi helpotettava vuoropuhelua kansallisten ja EU:n tuomioistuinten välillä sekä tuomioistuinten ja lainsäätäjien välillä, jotta voitaisiin välttää niin hyvin kuin mahdollista ristiriitaiset tulkinnat. Olisi myös edistettävä yhteisen oikeuskulttuurin muotoutumista ja vähittäistä kehittymistä perusoikeuksien suojelun alalla.

Euroopan parlamentti katsoo, että kyseistä kehitystä voitaisiin helpottaa muun muassa vahvistamalla perustuslakituomioistuinten yhteyksiä ja poistamalla yhteisöjen tuomioistuimen nykyiset toimivaltarajoitukset ennakkoratkaisujen alalla vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvaa aluetta koskevissa asioissa (Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 35 artikla ja EY:n perustamissopimuksen 68 artikla).

Mikä on tärkeimpien toimijoiden, Euroopan korkeimpien oikeuksien, kanta tässä uudessa tilanteessa Euroopan kahdesta oikeusjärjestelmästä saatavasta hyödystä ja mahdollisista haitoista? Voivatko Euroopan kansalaiset tässä kehityksessä odottaa saavansa parempaa suojelua oikeuksilleen? Miten saada aikaan – ja säilyttää – oikea tasapaino turvallisuusvaatimusten ja perusoikeuksien suojelun välillä?

klo 10.30–11.10 Alustukset:

- **Vassilios Skouris**, Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen presidentti

- **Luzius Wildhaber**, Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen presidentti

- **Guy Canivet**, Ranskan Cour de Cassationin (korkein oikeus) presidentti, Euroopan unionin jäsenvaltioiden korkeimpien oikeuksien presidenttien verkoston puheenjohtaja

- **Valerio Onida,** Italian Corte costituzionalen (perustuslakituomioistuin) entinen presidentti

klo 11.10 –11.40 Keskustelu

*
* *

Päätösistunto:
Euroopan unionin lainsäätäjään kohdistuvat haasteet ja sitoumukset

Perusoikeuksien edistäminen edellyttää rakenteellista lähestymistapaa tässä uudessa tilanteessa; selkeää poliittista tahtoa arvioitujen tarpeiden täyttämiseksi ei ole vielä ilmaistu. Todennäköisesti komissio ottaa vastuulleen tämän tehtävän perusoikeuksista, syrjinnän torjumisesta ja yhdenvertaisista mahdollisuuksista vastaavien komission jäsenten ryhmässä, jota johtaa komission puheenjohtaja José Manuel Barroso. Joka tapauksessa on erittäin tärkeää, että myös Eurooppa-neuvosto ja Euroopan parlamentti laativat tätä alaa koskevat suuntaviivat. Virasto on osa uutta Euroopan perusoikeuksien järjestelmää. Mihin kukin toimielin on valmis sitoutumaan?

klo 11.40 **Josep Borrell Fontelles**, Euroopan parlamentin puhemies

klo 11.55 **Jean Asselborn**, yleisten asioiden neuvoston puheenjohtaja (vahvistetaan myöhemmin)

klo 12.10 **José Manuel Barroso,** Euroopan komission puheenjohtaja

klo 12.25 Esittelijän päätelmät – **Kinga Gál**, kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunnan jäsen

Viitteet

– *Seminaarin Internet-sivut*
(http://www.europarl.eu.int/comparl/libe/elsj/events/hearings/20050425/default_en.htm)

– *Kinga Gálin mietintöluonnos perusoikeuksien edistämisestä ja suojelusta: kansallisten ja yhteisön toimielinten rooli, perusoikeusvirasto mukaan lukien*
(http://www.europarl.ep.ec/meetdocs/2004_2009/documents/PR/560/560833/560833fi.pdf)

– *Claude Moraesin mietintöluonnos vähemmistöjen suojelusta ja syrjinnän vastaisista politiikoista laajentuneessa Euroopan unionissa*
(http://www.europarl.eu.int/meetdocs/2004_2009/documents/PR/558/558192/558192fi.pdf)

– *Sopimus perustuslaista*
(http://europa.eu.int/constitution/index_fi.htm)

– *Euroopan komission käynnistämä kuuleminen perusoikeusviraston perustamisesta (KOM(2004)0693 lopullinen)*
http://www.europa.eu.int/comm/justice_home/news/consulting_public/fundamental_rights_agency/index_fi.htm

– *Neuvoston direktiivi 2000/43/EY, annettu 29 päivänä kesäkuuta 2000, rodusta tai etnisestä alkuperästä riippumattoman yhdenvertaisen kohtelun periaatteen täytäntöönpanosta*
(http://www.europa.eu.int/comm/employment_social/fundamental_rights/pdf/legisln/2000_43_fi.pdf)

– *Neuvoston direktiivi 2000/78/EY, annettu 27 päivänä marraskuuta 2000, yhdenvertaista kohtelua työssä ja ammatissa koskevista yleisistä puitteista*
(http://www.europa.eu.int/comm/employment_social/fundamental_rights/pdf/legisln/2000_78_fi.pdf)

– *Vihreä kirja: Tasa-arvo ja syrjimättömyys laajentuneessa Euroopan unionissa*
(http://www.europa.eu.int/comm/employment_social/fundamental_rights/policy/aneval/green_fi.htm)

LIITE

Seminaarin sihteeristö	Puhelin	Osoite	Sähköpostiosoite
Emilio De Capitani **Yksikön päällikkö**	**32 2 284 35 08**	**Euroopan parlamentti** **Rue Belliard 89** **RMA 1J 032** **1047 Bryssel**	**ip-libe@europarl.eu.int**
Antoine Cahen **Hallintovirkamies**	**32 2 284 06 60**	**Euroopan parlamentti** **Rue Belliard 89** **RMA 1J 014** **1047 Bryssel**	
Martina Sudova **Hallintovirkamies**	**32 2 2843 14 76**	**Euroopan parlamentti** **Rue Belliard 89** **RMA 1J 040** **1047 Bryssel**	
Ryszard De Groot **Avustaja**	**32 2 284 07 95**	**Euroopan parlamentti** **Rue Belliard 89** **RMA 01J036** **1047 Bryssel**	
Béatrice Ollier **Sihteeri**	**32 2 284 25 81**	**Euroopan parlamentti** **Rue Belliard 89** **RMA 01J006** **1047 Bryssel**	

Tärkeä ilmoitus seminaariin osallistuville

Seminaari on julkinen. Turvallisuussyistä niiden osanottajien, joilla ei ole Euroopan parlamentin kulkulupaa, on kuitenkin hankittava sellainen etukäteen. Kulkuluvan tarvitsijoiden olisi otettava yhteyttä seminaarin sihteeristöön 20.4.2005 mennessä.